

[Vesterager.]

Hvad angaar det kirkelige Tilsyn ude i Landdistrikterne, oplever man her den Mærkværdighed, at det gamle Ord kommer til at gælde: Præsten er der, han er der ikke, han er der dog alligevel. Thi naar man hører og læser de dertil indrettede Blade, og hører Ministeren tale, saa faar man at vide, at for Københavns Vedkommende er det ganske borte, og ude paa Landet er Præstens Virkefelt indskrænket betydeligt, reduceret meget stærkt. Men før det ærede Medlem Hr. Arnth Jensen gik ned af Talerstolen, forsikrede han, at Præsten havde Ret til at møde ved Eksamen, havde Ret til at komme og tilse Skolerne, havde Ret til at være med i det hele. Det ærede Medlem var overbevist om — og han var sikker i sin Overbevisning —, at Præsten vilde komme til at sidde som Medlem af Skolekommissionen Landet over ja, endogsaa komme til at sidde som Formand. Altsaa, den ene af Trekanten fortæller, at nu er der ikke stort tilbage, nu har man endelig faaet det gejstlige Tilsyn sat ud, og den anden Side fortæller, at der er sket umaadelig lidt: Præsten vil næsten faa en stærkere Stilling end før. Jeg tror ikke, det vil gaa slet saa let at faa Præsten valgt. Thi hvad er Grundlaget for Forhaabningen derom? Det er dette, at de politiske Partier skal sætte Præsten paa deres Liste og vælge ham. Jeg tror ikke, Præsten er tjent dermed; derfor har jeg altid kæmpet mod, at Præsten skulde opstilles paa en politisk Liste. Det er det naturligste, at han er med i Kraft af det Valg, som en Gang er foretaget, da Menighedsraadet bestemte, at han skulde være Præst netop for denne Menighed. Men nu skal han altsaa sættes paa en Liste, hvad enten det nu skal være de Konservatives eller Venstres eller Socialdemokraternes — ja, Socialdemokraterne sætter nu vist ingen Præst paa Listen — men Venstre eller de Konservative vil maaske gøre det hist eller her. Jeg tror ikke, der vil være nogen Vinding ved det, og jeg tror, at mange Præster nødigt vil sættes paa Listen, fordi de ikke har noget politisk Standpunkt og ikke har stillet sig til Raadighed for et bestemt politisk Parti. Derfor havde det, som det ogsaa har været foreslaaet, og som jeg har forstaaet det ogsaa har været drøftet i Landstinget, været langt bedre, om Valget til Skolekommissionen skulde ske ved direkte Valg, saadan som jeg har kæmpet for gennem Aarene, saa kunde man opstille en upolitisk kirkelig Liste, som man kunde sætte Præsten paa, i Stedet for at han nu skal vælges efter For-

holdstalsvalg gennem Partierne i Sogneraadet. Det havde været langt lettere og langt bedre, det havde været en langt sundere Udvikling end den, man nu kommer ind i, hvor man vil lægge hele Valget i Kommunalbestyrelsens Haand. Men her som paa alle andre Omraader er der vel neppe noget at udrette, fordi det nu en Gang er vedtaget mellem de tre Partier, at saaledes skal det være.

Med Hensyn til Skoledirectionen er man gaaet bort fra Provstiinddelingen, og det er en af Grundene til, at vi fra konservativ Side ikke vil være med. Vi har altid holdt stærkt paa, at Provstiinddelingen var af det gode, og at der gennem en saadan Inddeling var Mulighed for at have Oversigt over Distrikterne. Nu inddeler man det hele efter Amter. Jeg skal blot minde om, at i det Amt, jeg bor i, er der fem Provstier, og det er af en saa uhyre Udstrækning, at jeg gad egentlig vide, hvilken Provst der vil paatage sig det Arbejde at være Amtsprovst over Ringkøbing Amt.

Saa er der en Ting til, som ogsaa vil være uhyre vanskelig, og det er dette, at naar Provsten skal ud og skal forhandle, skal tilrettelægge, skal mægle, skal han oftest ind i et helt andet Provsti sammen med Præster, han ellers ikke har noget at gøre med, ikke har noget at sige over og slet ikke er knyttet til. Han skal forhandle med en Befolkning, som han heller slet ikke kender, og som staar ham uhyre fjernt. Jeg gad egentlig vide, om der er mange Provster, der vil holde af, at de, naar der er Konflikt mellem Præsten og Lærerne i et andet Provsti, saa skal til at forhandle med Præsten dør og gøre deres Magt og Indflydelse gældende overfor Folk, som de ellers slet ikke har noget at sige over og slet ikke ellers har noget med at gøre. Jeg maa fremhæve, at det er en uhyre kedelig Ordning af de fem at ansætte een Provst, som saa skal gribe ind i de fire andres Provstier og skal have med Ordningen at gøre dør, hvor han ellers ikke i Kraft af sin kirkelige Stilling har nogen som helst Lejlighed til at gribe ind. Jeg synes derfor, at dette at opgive Provstiinddelingen er af uhyre skæbnesvanger Betydning.

Den højtærede Undervisningsminister var glad for, at det var Amtmanden, der nu var blevet korresponderende Medlem i Direktionen, Provsten var sat til Side. Det betød selvfølgelig et uhyre demokratisk Fremskridt, at man dog endelig var blevet af med Provsten og havde faaet Amtmanden i Stedet. Jeg kan ikke øjne det demokratiske, men jeg kan saa godt forstaa, at da